

SŁOWNIK PISARZY ŚLĄSKICH

Tom 5

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2017

S Ł O W N I K
PISARZY ŚLĄSKICH

Tom 5

Prace Naukowe

Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3574

S Ł O W N I K P I S A R Z Y Ś L A Ś K I C H

Tom 5

pod redakcją
Jacka Lyszczyzny i Dariusza Rotta

Redaktor serii: Historia Literatury Polskiej
MAREK PIECHOTA

Recenzent
KRYSTYNA KOSSAKOWSKA-JAROSZ

WSTĘP

Przekazujemy w ręce czytelników już piąty tom — będący kontynuacją wydawanych nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego od roku 2005 kolejnych części — *Słownika pisarzy śląskich. Słownik...*, wydawany w systemie holenderskim i w zamierzeniu inicjatorów i autorów przygotowywany jako edycja wielotomowa, zawiera biogramy postaci, które współtworzyły od czasów najdawniejszych dzieje literatury śląskiej. Przyjęto w nim zasadę prezentacji biogramów twórców już nieżyjących, także tych, których związki ze Śląskiem były tylko czasowe, niemniej jednak — jak np. w przypadku Zofii Kossak — wyraźne i ważne w całokształcie dorobku twórczego pisarza.

Umożliwić ma to ukazanie wielokulturowości i wielojęzyczności śląskich twórców literatury, ale też powinno służyć prezentacji i porządkowaniu aktualnego stanu wiedzy. Publikacja ta stanowi więc w zakresie badań śląskoznawczych pozycję nową, przewartościowującą i weryfikującą wielokrotnie powtarzane stereotypy oraz stanowiącą wskazówkę i zachętę do dalszych badań umożliwiających powstanie metodologicznie nowoczesnej syntezy literatury śląskiej.

Słownik pisarzy śląskich spełnia dwie podstawowe funkcje — jest rodzajem przewodnika faktograficznego i bibliograficznego dla humanistów uniwersyteckich różnych specjalizacji oraz może stanowić pomoc dydaktyczną na poziomie szkolnictwa średniego, ułatwiając realizację założeń programowych związanych z edukacją regionalną — dziedzictwem kulturowym regionu, będącym jednym z najistotniejszych czynników, od których zależy zachowanie tożsamości narodowej w zjednoczonej Europie.

Pomocą dla wszystkich korzystających ze słownika powinien być także umieszczony tu spis alfabetyczny haseł ze wszystkich pięciu tomów, ułatwiający dotarcie do poszukiwanych biogramów.

Jacek Lyszczyna, Dariusz Rott

INDEKS HASEŁ TOMÓW 1—5

- A**ngelus Silesius — zob. Scheffler Johann
 Aschenborn Michał (T. 2) 7
- B**adura Jerzy (T. 3) 7
 Baldhoven Georg Martin von (T. 4) 7
 Baranowicz Jan (T. 5) 7
 Baumgarten Aleksander (T. 2) 11
 Bednorz Zbyszko (T. 4) 9
 Benedykt z Poznania (T. 1) 9
 Benkowitz Karl Friedrich (T. 3) 9
 Bielas Leon (T. 5) 16
 Biharzowski Jan Fryderyk (T. 2) 13
 Bilovský Bohumír Hynek Josef (T. 3) 11
 Blaschke Julius (T. 4) 14
 Bock Jerzy (T. 1) 11
 Böhme Jacob (T. 3) 15
 Bonczyk Norbert (T. 1) 12
 Bornbach Stanisław (T. 2) 14
 Borys Franciszek (T. 2) 17
 Bożan Jan Josef (T. 3) 17
 Brzoza Jan (T. 2) 19
 Büthner Adam (T. 3) 19
 Bythner Bartłomiej (T. 2) 25
- C**alagius Andreas (T. 4) 17
 Cassel David (T. 3) 22
 Cassel Paulus Stephanus (T. 5) 21
 Chuć Jan (T. 1) 18
 Crato Jan (T. 1) 19
 Cretius Samuel (T. 3) 24
 Cunitia Maria (T. 1) 22
 Cunradus Caspar (T. 4) 21
 Cureus Joachim (T. 3) 27
 Czacheritz Michał z Nysy (T. 1) 24
 Czepko Daniel (T. 1) 25
 Czopik-Leżachowski Jan (T. 2) 29
- D**ambrowski Samuel (T. 1) 28
 Damrot Konstanty (T. 1) 30
- Dirbach Jan (T. 2) 32
 Dobkiewiczowa Kornelia (T. 2) 33
 Dyboski Roman (T. 2) 36
- E**ichendorff Joseph Karl Benedikt von
 (T. 1) 34
 Elgot Jan (T. 1) 36
 Eschenloer Peter (T. 1) 39
- F**abricius Raudensis Silesius Laurentius
 (T. 4) 26
 Falkowski Zygmunt (T. 3) 31
 Farnik Ernest (T. 5) 27
 Ferinarius Johannes (T. 4) 32
 Ficek Jan Alojzy Nepomucen (T. 4) 34
 Fihauser-Mieczowski Gustaw (Eugeniusz)
 (T. 2) 39
 Franconius Maciej (T. 1) 41
 Freytag Gustaw (T. 1) 42
 Fülleborn Georg Gustaw (T. 2) 43
- G**alicz Jan (T. 5) 33
 Gallus Józef (T. 4) 39
 Gałka Andrzej (Jędrzej) (T. 3) 34
 Gansiniec Ryszard (T. 4) 41
 Gdacjusz Adam (T. 1) 46
 Gojawiczyńska Pola (T. 4) 45
 Gołba Kazimierz Marian (T. 3) 36
 Gregor Józef (T. 2) 47
 Grim Emanuel (T. 1) 49
 Gryphius Andreas (T. 2) 49
 Gutthäter-Dobracki Maciej (T. 1) 51
- H**anke Martin (T. 5) 39
 Heermann Johann (T. 2) 53
 Herbinius Jan (T. 1) 54
 Hes Jan (T. 1) 56
 Hierowski Zdzisław (T. 5) 42

- Hoffmann Ernst Theodor Amadeus Wilhelm (T. 3) 42
 Holtei Karl von (T. 2) 57
 Hulka-Laskowski Paweł (T. 4) 48
- I**
 Imiela Emanuel Konstanty (T. 1) 58
 Iskra Augustin (T. 3) 45
- J**
 Jan (Hildebrand) z Kluczborka (T. 1) 60
 Jankowski Kazimierz (T. 2) 61
 Jaroń Jan Nikodem (T. 1) 62
 Jasionowski Maksymilian (T. 2) 62
 Jodok z Głucholazów (T. 1) 65
 Johnsdorf Benedykt (T. 1) 66
- K**
 Kaldenbach Krzysztof (T. 1) 68
 Kania Jakub (T. 2) 67
 Karsch Anna Louisa (T. 5) 47
 Kauschke Jan Józef Bernard (T. 2) 71
 Klapsia Jan (T. 1) 70
 Klepper Jochen Wilhelm Georg (T. 2) 73
 Klimas-Błahutowa Maria (T. 5) 52
 Knorr von Rosenroth Christian (T. 2) 76
 Kobiela Ludwik (T. 2) 78
 Korwin Wawrzyniec (T. 1) 72
 Kossak Zofia (T. 2) 80
 Kosyrczyk Klemens Norbert (T. 4) 50
 Krahelska Halina (T. 2) 87
 Krautwald Walenty (T. 1) 75
 Królak Adam Witold (T. 3) 47
 Krupiński Józef (T. 3) 49
 Krząszcz Walenty (T. 2) 90
 Kubisz Paweł (T. 2) 92
 Kucianka Jadwiga (T. 3) 50
 Kuchler Jakob (T. 5) 57
 Kudera Jan (T. 4) 52
- L**
 Langus Johann (T. 3) 57
 Laube Heinrich Rudolf Constanz (T. 5) 63
 Lebieczik Józef (T. 2) 96
 Lehmann Johann (T. 3) 59
 Licinius Jan (T. 1) 77
 Liebenthal Mikołaj (T. 1) 80
 Ligoń Juliusz (T. 1) 81
 Ligoń Stanisław (T. 3) 61
 Lompa Józef (T. 1) 83
 Lubecki Rudolf (T. 2) 97
 Lubosz Bolesław (T. 5) 68
- Ł**
 Łysek Jan (T. 3) 65
 Łysek Paweł (T. 2) 100
- M**
 Majunke Paul (T. 2) 104
 Malina Jan (T. 1) 80
 Manlius Jerzy (T. 2) 107
- Marcin Polak (T. 1) 91
 Mehl Jan (T. 3) 68
 Miarka Karol (T. 1) 93
 Mikołaj z Kozła (T. 1) 96
 Moiban Ambroży (T. 1) 98
 Morcinek Gustaw (T. 3) 69
 Munk Salomon (T. 4) 60
 Murovius Johannes (T. 3) 79
 Musioł Paweł (T. 2) 108
 Muthman Jan (T. 2) 112
 Mymer Franciszek (T. 2) 115
- N**
 Neukirch Benjamin (T. 1) 101
 Nikodem Jerzy (T. 2) 118
 Nitsch Daniel Ignatius (T. 3) 82
- O**
 Ogrodziński Wincenty Stefan (T. 3) 86
 Opacki Ireneusz (T. 5) 73
 Opitz Martin (T. 4) 62
 Oppersdorf von Johann Georg (T. 3) 92
- P**
 Pastorius Joachim (T. 1) 103
 Peregryn z Opola (T. 1) 107
 Piecha Augustyn (T. 3) 96
 Piernikarczyk Józef (T. 4) 65
 Pilarek Józef (T. 2) 120
 Piotr z Buczyny (T. 1) 109
 Pisecki Tomasz (T. 2) 124
 Pistorius Szymon (T. 1) 111
 Poniatowski Wiesław (T. 4) 69
 Pośpiech Alfons (T. 2) 126
 Pragenus Johannes (T. 3) 97
 Probosz Jerzy (T. 2) 129
 Prus Konstanty (T. 5) 77
 Puklerzski Jan Thyreus (T. 2) 131
- R**
 Reisch Chryzogon Antoni OFM (T. 4) 73
 Richter Johann Samuel (T. 3) 100
 Ring Konstanty (T. 2) 133
 Roger Juliusz (T. 4) 76
 Rosa Bernard (T. 2) 135
 Roździeński Walenty (T. 1) 114
 Rudnicki Piotr (T. 5) 81
 Rybisch Seyfried (T. 4) 81
 Ryszka Józef (T. 2) 139
- S**
 Sachs Michael Jehiel (T. 5) 85
 Scheffler Johann (Angelus Silesius) (T. 1) 117
 Scherffer von Scherffenstein Wenzel (T. 1) 120
 Schickfuß Jakub Bonawentura (T. 3) 103
 Schoneus Andrzej (T. 1) 123
 Seckerwitz Johannes [Młodszy] (T. 5) 89
 Siekierski Albin (T. 2) 142

- Sikora Adam (T. 5) 96
Siwek Franciszek (T. 3) 106
Skowroński Aleksander (T. 3) 107
Skrzyposzek Christian (T. 4) 88
Stabik Antoni (T. 1) 126
Stalmach Paweł (T. 4) 92
Stanclik Mieczysław (T. 4) 99
Stateczny Euzebiusz Franciszek (T. 1) 129
Szeja Jan (T. 2) 144
Szersznik Leopold Jan (T. 1) 131
Szewczyk Wilhelm (T. 5) 101
Szędzielorz Daniel (T. 5) 106
Szurowacki Jan (T. 2) 145
Szoman Jerzy (T. 1) 135
Szramek Emil Michał (T. 4) 101
Szymutko Stefan (T. 5) 108
- Świder Augustyn (T. 2) 146
Świętek Augustyn (T. 2) 149
- Targ Alojzy (T. 5) 113
Titius Jan Piotr (T. 1) 138
Trzanowski Jerzy (T. 1) 140
Twardocus Paulus (T. 3) 111
- Velius Casper Ursinus (T. 2) 150
- Wachenius Piotr (T. 1) 143
Wachsmann Karl Adolf von (T. 5) 119
Wantuła Jan (T. 4) 107
Wantuła Leon (T. 5) 121
Węgierski Wojciech (T. 3) 113
Weltzel Augustyn Bogusław (T. 4) 108
Wenzelius Łukasz (T. 2) 153
Wetziger Jan z Paczkowa (T. 1) 145
Wiktor Jan (T. 2) 154
Wilczek Franciszek (T. 3) 117
Wincenty z Kielczy (T. 1) 146
Wojaczek Rafał (T. 4) 111
Wolf Samuel (T. 1) 148
- Zaremba Jan Kazimierz (T. 4) 118
Zasadius Samuel Ludwik (T. 1) 150
Zawisza Oskar (T. 5) 127
Zegadłowicz Emil (T. 4) 123
Zweig Arnold (T. 3) 120
Zwoźniakowa Renata Maria (T. 4) 126
- Żelechowski Włodzimierz (T. 2) 157

Redaktor
KATARZYNA WIECKOWSKA

Projektant okładki
ZENON DYRSZKA

Korektor
LIDIA SZUMIGAŁA

Lamanie
EDWARD WILK

Copyright © 2017 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-3066-2
(wersja drukowana)

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-3067-9
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 8,5. Ark. wyd. 8,5.
Papier offset. kl. III, 90 g   Cena 20 zł (+ VAT)

Druk i oprawa
„TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

ISSN 0208-6336

Cena 20 zł (+ VAT)

Więcej o książce

ISBN 978-83-226-3066-2

9 788322 630662

